

med Havnen og Elben som Centrum er ved at opstaa. Paa den ene Side af Floden ligger Handelsbyen, den egentlige By, paa den anden Side Industribyen, Fabrikker helt ud til Særburg. Tunnelen er Vindeled mellem de to.

Der er Forskel.

Rygterne og Kreaturerne paa Store Grundet.
(Efter et Brevs-Blad.)

Først i December Maaned blev et Kreatur paa Store Grundet — Gaarden, der fra Aalsbønder er gaaet over i Vondehønder — hgt og strafs lod man spænde for og hentede Dyrslægen, man lagde ren Salm under det og puslede omhyggeligt omkring dets kostbare Liv, ligesom man vaagede over det i flere Nætter, og — taktet være Forsynet og den gode Behandling — Kreaturet kom sig.

8 Tage efter, Onsdag den 8. December, faldt Gaardens gamle Røgter, den ca. 60-aarige Anders Peder Jespersen, der har arbejdet paa Gaarden i 37 Aar og hver Morgen har maattet op ved 3-Tid; sig sig og maatte holde Sengen (han boede i et — lad os falde det for Bærelse — der laa op til Stalden), og den gamle Mand bad om, at der maatte blive jendt Bud til Bølle til en herboende Datter, men der gik ingen Bud. Fredag Aften mellem Kl. 5 og 6 snittede den gamle af Bristinghaardt angrebene Mand at faa tilfaldt Røge; dette nægtedes ham og først Lørdag Morgen kom Vagen til Stede og han beordrede straks Jespersen indlagt paa Sogehuset, men med gamle Mennekers jadvanlige Skræl for Indlæggelsen paa et Sogehus, nægtede Jespersen at lade sig indlægge, og man lod da den gamle tro Røgter, der i 37 Aar havde slæbt og slidt paa Gaarden, ligge uden Tilgyn eller Vagt — man erindrer Omjorgen for Kreaturet — til man Søndag Morgen fandt ham død i Sengen, vel nok død en naturlig Død, og dog hvor ubegribelig. Lanpeglasset var gaaet i Stykker og Rampen havde ojet, saa der laa et tykt Lag Ds overalt i Bærelset, paa Møbler, i Sengen og paa den døde. Ingen ved, hvorledes hans sidste Dødsstillelse har været, sikkert har han som alle andre Bristingboer ligget og hevet efter en Mundfuld frisk Luft — og hvor forfærdelig da at indaaende denne osmattede Luft. Ingen ved det, for ingen var til Stede. Nu gik der Bud til Datteren, som paa daværende Tidspunkt ad Omvejs havde erfaret, at Faderen var syg, men som ikke troede, at det var saa alvorligt, da hun ikke havde faaet nogen Bæst fra Forvalter Madsen.

Da hun kom op paa Gaarden og rettede en Forsøg til Forvalter Madsen om, at den døde maatte blive staaende i Bærelset til Begravelsen, svarede Hr. Madsen nej — men maatte kunde der blive Plads over i Polakrummet.

37 Aars tro Tjeneste — død uden Pleje — og saa slænges hen i Polakrummet — det er Røgterens Lod, mens man ofrer af Omhu og Pleje paa Kreaturet, det umælende Dyr.

Kommentarer er sikkert oversfyldte, den gamle Røgter er nu begrævet, og har det vel nok det bedste han nogen Sinds har haft det (— vi skulde at tilføje, at han som ikke i Polakrummet, thi ved Belville fra Gaardens tidligere Ejer, Grev Smuths Side, blev Risten anbragt i et ordentligt Bærelse —), men hvor forfærdet maa vort Samfund ikke være, og hvor længe vil det vare inden Folket i Harmen vender sig mod den Kultur, der sætter Dyret over Menneket.

Det første fornødne.

Et Foredrag om det sociale Spørgsmaal.

A. A. Schack.

(Efter „Ar. Døbl.“)

I

Et Særlende for det sidste Aarhundrede er det vældige Fremskridt, der har fundet Sted paa næsten alle Omraader i de civiliserede Lande. I Frankrig var man udbortes

et uhyre radikal, der blev vendt op og ned paa af Ting, og Blodet stod i Strømme. Men opstillede Videnskaber er som befendt ikke det bedste Midde til Sandhedens Erkendelse; og det var derfor ganske naturligt, at der efter Revolutionen kom en Napoleon og efter Napoleon det gamle Regimente, saa Revolutionen blev for det franske Folk ingenlunde en radikal Omdannelse i dyb og rædel Forstand.

I Danmark gennemførtes samtidig den store Agrarreform, der blev epokegørende for hele det følgende Aarhundrede: Stavnshandlet blev ophævet, Høvet afskaffet og Jættevæsenet efterhaanden afløst. Dette var i sand og ædel Betydning en radikal Reform, og det er denne Omdannelse, der har været det social-økonomiske Grundlag for Bønderstandens senere politiske Friheds- og Rejsning.

Skal man imidlertid finde den rette radikale Løsning paa Nutidens store Samfundsønde, da gælder det her, som altid, om at stille en rigtig Diagnose, at finde Ondets egentlige, dybe Aarsag.

Paa en vis Maade er det nu let nok at se, hvad der er Nutidens store Samfundsønde, nemlig Arbejdsløsheden. Naar der er for lidt Arbejde, saa at mange løber efter det samme Arbejde, saa maa nødvendigvis Arbejdsløsheden trykkes ned til et Lavmaal. Men det store Spørgsmaal er da: Hvad er saa Skyld i Arbejdsløsheden? Er Jorden virkelig ikke for nok til at give alle dens Beboere noget at bestille.

Det svar paa dette Spørgsmaal, der med voksende Vagt trænger sig frem i alle civiliserede Lande, er dette: Grunden til Ulykken er den, at de toende, som i Følge Naturens Orden hører sammen, er bleven iflett ad, nemlig Jorden og Folket.

Jorden er for Folket og Folket for Jorden. Hele Folket maa leve iffe alene paa Jorden, men af Jorden, direkte eller indirekte. Og naar derfor gennem uheldige Retshold efterhaanden et Mindretal bliver den egentlige Herre over Jorden, saa maa nødvendigvis Folkets store Flertal forarmes.

At man her virkelig har peget paa det radikale Onde i socialt Sjenjeende, skal jeg nu søge nærmere at paa-vise.

For det første er det værd at lægge Mærke til, hvad Moseloven siger om Nordspørgsmaalet. I 3. Mof. 25, tales der om, at i Raanaans Land skulde hvert jværende Aar være et Sabbatsaar, et Hvileaar, og naar der da var gaaet iyy Gange iyy Aar, skulde det følgende, alfoaa det halvtredssindstyvendeAar, være et Jubelaar, der skulde fornyes Landet over ved Bajunkfang fra den store Forsoningsdag.

Dette Jubelaar er mærkeligt i to Henseender: I Jubelaaret skulde enhver komme tilbage til sin Ejsend, saa at den, der af Fattigdom maatte sælge sin Jord, kunde fun sælge af Aarsøder indtil Jubelaaret. De enkelte funde alfoaa ikke efterhaanden skulde sig den største Del af Landets Jord.

Og dernæst skulde enhver, der af Fattigdom havde maattet sælge sig som Træl til sin Næste, i Jubelaaret have sin Frihed. Det er mærkeligt at se Moseloven faaledes havde de to store Principper, der maa være bærende for ethvert sundt og lykkeligt Folkeliv: den personlige Frihed, at ingen skal være Træl — og Jorden Frihed, at Folkets Mængde ikke skal blive trælbundet under Nigmandsvælde.

Gennem Kristendommens Indflydelse er efterhaanden Trældommen bleven afskaffet i alle civiliserede Lande, men endnu staaer det tilbage at saa gennemført den anden Del af Profetien fra 3. Mof. 25, at saa Jorden frigjort fra de enkeltes Herredømmen og bragt tilbage til den rette Ejer, Folket.

Under Nutidens sammensatte Kulturforhold kan denne Opgave naturligvis ikke løses netop paa den Maade, som er anviset i 3. Mof.; men enhver vilde kunne se, at Moseloven rigtig har forstaaet Nordspørgsmaalet som et Samfunds-spørgsmaal af skæbnespanger Betydning.

For det andet kan ogsaa den funde Fornuft vise os, at Menneken som saadanne har Ret til Jorden.

Gvad er det nemlig, der giver Jorden sin Værd? Det er først og fremmest Menneken. Udmærket Jord i en øde Egn kan fun ringe Værdi i Sammenligning med daarlign Jord tæt op til en Aabstad. Berlin er bygget paa en Sandlette, og dog er, som befendt, en Kvadrat-alen af denne Sandjord i Berlin mange Gange mere værd end et lignende Areal af vor bedste Jord ude paa Landet.

Det er rigtig, som det er blevefsagt, at ethvert Varn allerede ved sin Indtrædelse i Verden forøger den omgivende Jords Værdi.

Jeg hørte forleden en Taler paaftaa, at et Menneke ikke bidrog til at forøge Jordværdien, førend han var bleven voksen og arbejdsdygtig. Dette er ganske urigtigt. Derjom en Familie har en fem til seks smaa Børn, der intet Arbejde kan præstere, saa bidrager de dog ved selve deres Eksistens til at give Vager og Slagter, Kjøbmand og Gaardvæerker noget at bestille og forøge saaledes inddirekte Jorden Værdi.

Men naar det forholder sig saaledes, da synes det indlysende, at ethvert Menneke maa have en umiddelbar Ret til den Jordværdi, som det først ved sin blotte Eksistens og senere ved sit Arbejde, er med til at skabe.

For det tredje bliver det mere og mere klart, at hvor den voksende Jordværdi i voksende Grad kommer paa saa Hænder, der bliver den personlige Frihed, der nominelt anerkendes af alle, lidt efter lidt et tomt Ord, en Form eller et Skin, hvortil ingen Virkelighed hører.

Jeg læste i mine unge Dage en Fortælling af F. Mariager, fra det gamle Grækenland. Den handlede om et Par nygifte Folk, som paa deres eget Stik sejlede ud fra Syriens Kyst. I Middelhavet blev de indhentede og overfaldne af Svøvere, der tilegnede sig alt deres Gods: Stik, Trælle og Vævere, men som hjemmodigt ikke vilde gøre de to unge Folk nogen Fortrad, og gav dem Frihed til at gaa, hvorhen de vilde. Dette vilde imidlertid efter Omstændighederne sige, at de maatte spadserer ud i Havet og drukne.

Nutidens Kamp om Jorden har ofte mindet mig om denne Fortælling. Lad os saaledes tænke paa England og Skotland, hvor et forholdsviis ringe Antal Mand ejer den største Del af Bærdrelandets Jord.

Mange af de Gudsejere er sikkert fortræffelige Menneker, saa det er ikke Personerne som saadanne, der skal fastes; men det er Systemet; og hvad siger Systemet?

Det siger omtrænt saaledes: „Vi har herude fun Brug for saa og saa mange Forpagtere, saa og saa mange Gaandvævere og Arbejdskraft; men I andre har jo jeres Frihed, I kan gaa, hvorhen I vil.“

Men hvor skal de gaa hen? De har ikke Maad til at rejse til Amerika; de maa alfoaa gaa til en af Storbærerne, hvor der i Forvejen er Overbefolkning og Arbejdsløshed. Med andre Ord, „Friheden“ betyder, at de er dømt til at drukne i Storbærernes Folkehav.

„Danfæren“ hver Uge bringer Meddelelser fra forskellige Ege, hvor vore Landsmænd bor og bygger, er det jo ligesom en Paamindeelse til os om, at ogsaa vi en Gang imellem burde lade høre fra os. Skønt her ved Marcus og Opens ikke er mange Danske i Forhold til de store Kolonier mange andre Steder, kunde der jo dog undertiden være lidt at meddele. Disse Vinter skulde saa være et Forsøg paa at bryde Tavsgheden.

Ogsaa heroppe i det nordvestlige Iowa har vi glædet os ved det dejlige Foraarsvejr, som begyndte lidt i Februar og varede helt igennem Marts Uge til Midten af April, saa vi i over iyy Aar næsten har haft os som henflyttet til det solrige Californien. Som vi vel kunde vente, er dog nu det tidlige Foraars bleven afbrudt af en lille Eftervinter, som forhaabentlig dog ikke vil blive af lang Varighed. I Gaar, den 17. April, faas det Serhyn, at medens Træerne i flere Uger har branget i den grønne Foraarsdragt, var Jorden helt dækket af den hvide Vinterklædning. En saadan Eftervinter føles ubehagelig, gør et tungindigt Indtryk og er vel ikke til at velske. Hjemme efter det fjerne Land saa sjernt fra Jorden Kyst, hvor Savn og Smerte tier i hvert Brøst, hvor Syndens og Dødens Vinterformer er til evig Tid forbi, og hvor der er evig Sommer, evig Glæde og Salighed tilbage for Guds Folk.

Søndagen den 10. April havde vi heroppe ved Marcus en fken Festsdag. Da det var kommen til noles Rundtræk, at det den Dag var Mr. og Mrs. Rasmus Juhls Solbrudsdag, og da Mr. Juhl i flere Aar har været Diakon og Søndagskoleforntander og i det hele gjort saa meget for vor lille Menighed, blev

det besluttet at berede dem en Overret? Nu kan ingen gaa forøvefs, naar de møder Kl. 10½ Fmd. eller 7½ Aften.

Og saa skulde I bare se Kirken og Præsteboligen i deres nye Dragt, — jo vi kommer med. Vi tror, det har meget at betyde i en stor By som her, hvor der er ca. hundrede Kirker, mange store, pragtfulde, at den danske da ser saa godt ud som muligt.

Som næste godt Ngt, kan jeg meddele, at her er stiftet en Hedningemissionsforening, en Komite er valgt med Præsten som Formand til at lede og særlig arbejde for Sagens Fremme. Der vil blive afholdt Næde hver Maaned.

Der blev ogsaa valgt Komite til at udarbejde Udkast til Love, som saa vil blive prøvet ved vort næste Næde først i Maj og mulig vedtaget. Maatte det saa lykkes, at Herrens Befaling til sine første Disciple og alle hans Disciple ogsaa herved maa blive beløst, effekt og taget op, ogsaa af hans Disciple i Menigheden og blandt den store danske Befolkning i Sioux City.

Det er saa alt, hvad jeg har lovet, og naar du saa, Ven, glæder dig over, at det gaar os vel, saa tak Gud, som har gjort det alt, og nedbed hans Velsignelse over os i Fremtiden.

Kærlig Hilsen til Redaktør og Læsere!

A. Kirkegaard.

Marcus, Ia.

Naar „Danfæren“ hver Uge bringer Meddelelser fra forskellige Ege, hvor vore Landsmænd bor og bygger, er det jo ligesom en Paamindeelse til os om, at ogsaa vi en Gang imellem burde lade høre fra os. Skønt her ved Marcus og Opens ikke er mange Danske i Forhold til de store Kolonier mange andre Steder, kunde der jo dog undertiden være lidt at meddele. Disse Vinter skulde saa være et Forsøg paa at bryde Tavsgheden.

Ogsaa heroppe i det nordvestlige Iowa har vi glædet os ved det dejlige Foraarsvejr, som begyndte lidt i Februar og varede helt igennem Marts Uge til Midten af April, saa vi i over iyy Aar næsten har haft os som henflyttet til det solrige Californien. Som vi vel kunde vente, er dog nu det tidlige Foraars bleven afbrudt af en lille Eftervinter, som forhaabentlig dog ikke vil blive af lang Varighed. I Gaar, den 17. April, faas det Serhyn, at medens Træerne i flere Uger har branget i den grønne Foraarsdragt, var Jorden helt dækket af den hvide Vinterklædning. En saadan Eftervinter føles ubehagelig, gør et tungindigt Indtryk og er vel ikke til at velske. Hjemme efter det fjerne Land saa sjernt fra Jorden Kyst, hvor Savn og Smerte tier i hvert Brøst, hvor Syndens og Dødens Vinterformer er til evig Tid forbi, og hvor der er evig Sommer, evig Glæde og Salighed tilbage for Guds Folk.

Søndagen den 10. April havde vi heroppe ved Marcus en fken Festsdag. Da det var kommen til noles Rundtræk, at det den Dag var Mr. og Mrs. Rasmus Juhls Solbrudsdag, og da Mr. Juhl i flere Aar har været Diakon og Søndagskoleforntander og i det hele gjort saa meget for vor lille Menighed, blev

det besluttet at berede dem en Overret? Nu kan ingen gaa forøvefs, naar de møder Kl. 10½ Fmd. eller 7½ Aften.

Og saa skulde I bare se Kirken og Præsteboligen i deres nye Dragt, — jo vi kommer med. Vi tror, det har meget at betyde i en stor By som her, hvor der er ca. hundrede Kirker, mange store, pragtfulde, at den danske da ser saa godt ud som muligt.

Som næste godt Ngt, kan jeg meddele, at her er stiftet en Hedningemissionsforening, en Komite er valgt med Præsten som Formand til at lede og særlig arbejde for Sagens Fremme. Der vil blive afholdt Næde hver Maaned.

Der blev ogsaa valgt Komite til at udarbejde Udkast til Love, som saa vil blive prøvet ved vort næste Næde først i Maj og mulig vedtaget. Maatte det saa lykkes, at Herrens Befaling til sine første Disciple og alle hans Disciple ogsaa herved maa blive beløst, effekt og taget op, ogsaa af hans Disciple i Menigheden og blandt den store danske Befolkning i Sioux City.

Mayer
LEADING LADY SKO

Der er ingen andre Sko til populære Priser, som paa nogen Maade kan sammenlignes med disse klassiske, moderne, velsiddende Sko. De er syet paa Læsster, som sikrer den største Komfort, og tillige giver Deres Fødder et nobelt og moderne Udseende.

Leading Lady

Sko forener Elegance og Holdbarhed i en Grad, som gjør dem til de mest yndede, kledeligste og mest tjenestgjørende, fine Damesko, som kan faaes, til en Pris, som ikke er højere end for almindelige Sko. Deres Skohandler vil forsone Dem eller skriv til os.

For sikkert at faa THE LEADING LADY, se efter Mayer Firma Mærket paa Sælerne.

FRIT — Hvis De vil sende os Navn paa en Skohandler, som ikke sælger Leading Lady Sko, sender vi Dem frit, postbetalt et smukt 15 x 25 Portræt af Martha Washington. Vi syer ogsaa Honorbill Herresko, Martha Washington Comfort Sko, Verma Cushion Sko, special Merit Skole sko samt Arbejdssko.

F. Mayer Boot & Shoe Co.
Milwaukee, Wis.

tenen, men kom de? og kom de senere? Nu kan ingen gaa forøvefs, naar de møder Kl. 10½ Fmd. eller 7½ Aften.

Og saa skulde I bare se Kirken og Præsteboligen i deres nye Dragt, — jo vi kommer med. Vi tror, det har meget at betyde i en stor By som her, hvor der er ca. hundrede Kirker, mange store, pragtfulde, at den danske da ser saa godt ud som muligt.

Som næste godt Ngt, kan jeg meddele, at her er stiftet en Hedningemissionsforening, en Komite er valgt med Præsten som Formand til at lede og særlig arbejde for Sagens Fremme. Der vil blive afholdt Næde hver Maaned.

Der blev ogsaa valgt Komite til at udarbejde Udkast til Love, som saa vil blive prøvet ved vort næste Næde først i Maj og mulig vedtaget. Maatte det saa lykkes, at Herrens Befaling til sine første Disciple og alle hans Disciple ogsaa herved maa blive beløst, effekt og taget op, ogsaa af hans Disciple i Menigheden og blandt den store danske Befolkning i Sioux City.

Det er saa alt, hvad jeg har lovet, og naar du saa, Ven, glæder dig over, at det gaar os vel, saa tak Gud, som har gjort det alt, og nedbed hans Velsignelse over os i Fremtiden.

Kærlig Hilsen til Redaktør og Læsere!

A. Kirkegaard.

Marcus, Ia.

Naar „Danfæren“ hver Uge bringer Meddelelser fra forskellige Ege, hvor vore Landsmænd bor og bygger, er det jo ligesom en Paamindeelse til os om, at ogsaa vi en Gang imellem burde lade høre fra os. Skønt her ved Marcus og Opens ikke er mange Danske i Forhold til de store Kolonier mange andre Steder, kunde der jo dog undertiden være lidt at meddele. Disse Vinter skulde saa være et Forsøg paa at bryde Tavsgheden.

Ogsaa heroppe i det nordvestlige Iowa har vi glædet os ved det dejlige Foraarsvejr, som begyndte lidt i Februar og varede helt igennem Marts Uge til Midten af April, saa vi i over iyy Aar næsten har haft os som henflyttet til det solrige Californien. Som vi vel kunde vente, er dog nu det tidlige Foraars bleven afbrudt af en lille Eftervinter, som forhaabentlig dog ikke vil blive af lang Varighed. I Gaar, den 17. April, faas det Serhyn, at medens Træerne i flere Uger har branget i den grønne Foraarsdragt, var Jorden helt dækket af den hvide Vinterklædning. En saadan Eftervinter føles ubehagelig, gør et tungindigt Indtryk og er vel ikke til at velske. Hjemme efter det fjerne Land saa sjernt fra Jorden Kyst, hvor Savn og Smerte tier i hvert Brøst, hvor Syndens og Dødens Vinterformer er til evig Tid forbi, og hvor der er evig Sommer, evig Glæde og Salighed tilbage for Guds Folk.

Søndagen den 10. April havde vi heroppe ved Marcus en fken Festsdag. Da det var kommen til noles Rundtræk, at det den Dag var Mr. og Mrs. Rasmus Juhls Solbrudsdag, og da Mr. Juhl i flere Aar har været Diakon og Søndagskoleforntander og i det hele gjort saa meget for vor lille Menighed, blev

det besluttet at berede dem en Overret? Nu kan ingen gaa forøvefs, naar de møder Kl. 10½ Fmd. eller 7½ Aften.

Og saa skulde I bare se Kirken og Præsteboligen i deres nye Dragt, — jo vi kommer med. Vi tror, det har meget at betyde i en stor By som her, hvor der er ca. hundrede Kirker, mange store, pragtfulde, at den danske da ser saa godt ud som muligt.

Et smukt Solkaffesæt og andre smukke Gaver blev overrakt Familien fra de tilstedeværende, for hvilke Gaver Mr. Juhl paa Suftrus og egne Bøgne udtalte en hjertelig Tak. Da vi fiktes jent paa Eftermiddagen, var det med Glæde og Tak for en fken og velsignet Dag.

I Præsteboliget, hvor Familien for nogen Tid siden var saa haardt hjemløst af Sngdom, kan vi nu glæde os ved, at alle igen er funde og raife. Na, her i Tiden velsker det jo med Uds og Snygge, og ubertidenden maa vi juffe: Men af, de Nejsfider, den tunge Vej i Tøkenand, de kolde mørke Nætter og Solens hebe Brand, men af, de Nejsfider, D. maatte det altkammen sjene til, at Kristus maa vinde sin Sikkelse i os, og vi komme fremad. imod Maaret — det søde Himmelshjem. Kærlig Hilsen til „Danfæren“'s Læsere.

B. A s m u s e n.

En Afhandling
Om den lutheriske Kirkes Konfirmation

Er Titelen til en net lille Bog paa 78 Sider af Pait. S. C. Rasmussen. Everset. Kanas, netop udkommet paa Forfatterens Forlag hos Danilh Luth. Publ. House, Blair, Nebj.

Bogen, som er oprykt efter en fortjakt Artikel i „Lutheraneren“ for 1904, indeholder en interessant og dygtig Eklæring af Kirkenes Syn paa og Brug af Konfirmationen med gennem Tiderne, samt en klar Fremstilling af de Forvanftninger deraf, som har fundet Sted baade i ældre og nyere Tider.

Det er en Bog, som enhver lutherisk Kristen kan have godt af at læse og være glad ved at eje. Den er indbundet i pønt og solidt Shirlingsbind. Prisen er kun 30 Cents. Den faas hos Forfatteren eller hos

Danilh Luth. Publ. House.

Bogfortegnelse Nr. 3,

over Religion og Teologi samt almindelig kristelig belærende og opbyggelige Skrifter er nu færdig og tilfendes enhver frit paa Forlangende.

Danilh Luth. Publ. House, Blair, Nebj.